

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Open & Distance Education)

केन्द्रीयसंस्कृतविश्वविद्यालयः

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

शास्त्रीसेतुः, प्रथमपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2022-23

पत्रम् - ..... विषयः - .....
अध्येतुः नाम - ..... पञ्जीकरणसंख्या - .....
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः - .....
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः - .....

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः .....
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः .....
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः - 100	प्राप्ताङ्काः -

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः - .....

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम् .....

दिनाङ्कः .....

शास्त्री सेतुः - प्रथमपत्रम्

वाक्यविस्तरः (30 अंक), वाक्यव्यवहारः (70 अंक)

खण्डः - क

यथानिर्देशानुसारेण प्रश्नाः समाधेयाः-

1. वर्णसंयोजनं विच्छेदं वा कुरुत- (केवलं पञ्च)

अङ्काः:-1x5=5

1. स्+व्+अ+च्+छ्+अ+त्+आ=
2. साजात्यम्=
3. व्+ऐ+र्+आ+ग्+य्+अ+म्=
4. संयोजनम्=
5. स्वाध्यायपीठम्=
6. त्+इ+र्+ओ+ह्+इ+त्+अ+म्=

2. अधोलिखितानां पदानां लिङ्गं वचनं च लिखत-

अङ्काः:-1x5=5

1. मार्जारः
2. नद्यः
3. पुस्तके
4. अक्षरम्
5. अवतरणम्

3. अधोलिखितानां वाक्यानां वचनं परिवर्तयत-

एकवचनम्

बहुवचनम्

अङ्काः:-1x5=5

1. अहं गच्छामि।	.....
2.	तानि फलानि सन्ति।
3. बालकः क्रीडति।	.....
4.	बालकाः पठन्ति।
5. कविः लिखति।	.....

4. उचितसर्वनामपदैः रिक्तस्थानानि पूरयत-

अङ्काः:-1x5=5

(सः / सा / तत् / ते / एतानि)

1. .... पुस्तकम्।

2. ....बालकः।
3. ....नदी।
4. ....अक्षराणि।
5. ....भवने।

5. रेखांकित-पदानां विभक्ति-वचनं च लिखत-

अङ्काः-1x5=5

1. रामः पुस्तकं पठति।
2. नद्याः समीपे मा गच्छतु।
3. मोहनः रामाय धनं ददाति।
4. मोक्षे इच्छा विद्यते।
5. बाणेन हन्यते।

6. रेखांकितपदानाम् आधारेण प्रश्ननिर्माणं कुरुत-

अङ्काः-1x5=5

1. मकराः जले निवसन्ति।
2. ब्रह्मणः प्रजा प्रजायन्ते।
3. बालकः कन्दुकेन क्रीडति।
4. पिता फलं नयति।
5. माता भोजनं निर्मितवती।

7. निर्देशानुसारेण उत्तराणि लिखत-

अङ्काः:1x10=10

1. भूधातोः लटि उत्तमपुरुषस्य रूपाणि लिखत।
2. पठ्धातोः लोट्लकारस्य मध्यमपुरुषस्य रूपाणि लिखत।
3. आवां ग्रामं .....(गम् धातोः लटि)
4. तौ बालकौ भोजनं.....(डुकृञ् धातोः लटि)
5. वयं कार्यं ..... (डुकृञ् धातोः लङ्लकारे)
6. त्वं भोजनं.....(डुकृञ् धातोः लोट् लकारे)
7. रामः युद्धं..... (डुकृञ् धातोः लिट्लकारे)
8. सम्प्रदाने का विभक्तिः भवति?
9. समं योगे का विभक्तिः?
10. डुकृञ् धातोः लृट्लकारस्य प्रथमपुरुषस्य रूपाणि लिखत-

खण्ड: - ख

8. लङ्लकारस्य स्थाने क्तवतुरूपाणि परिवर्तयत- अङ्काः:-1x5=5
1.	रामः अकरोत्।	रामः.....।
2.	कविः अलिखत्।	कविः.....।
3.	लेखकाः अलिखन्।	लेखकाः.....।
4.	बालकाः अपठन्।	बालकाः.....।
5.	भ्रातरौ अगच्छताम्।	भ्रातरौ.....।
9. अक्षरैः समयं लिखत- अङ्काः:-1x5=5
1. 07.15
  2. 09.30
  3. 10.30
  4. 11.45
  5. 04.08
10. सङ्ख्याम् अक्षरैः लिखत- अङ्काः:-1x5=5
1. 65
  2. 34
  3. 28
  4. 19
  5. 107
11. लट्लकारस्य उचितपदेन रिक्तस्थानानि पूरयत- अङ्काः:-1x5=5
1. त्वं.....(हस्)
  2. तौ.....(खाद्)
  3. यूयं.....(क्रीड्)
  4. वयं.....(लिख्)
  5. आवां.....(गम्)
12. कस्यचित् शब्दस्य सप्तसु विभक्तिषु रूपाणि लिखत- अङ्काः:-10x1=10
(कवि, भानुः, रमा, पुस्तकम्, रामः)

13. धातुनां रूपाणि लटि त्रिषु वचनेषु लिखत-

अङ्काः-1x5=5

1. हस्-धातोः उत्तमपुरुषस्यस्य।
2. जिघ्रधातोः प्रथमपुरुषस्य।
3. गम्-धातोः मध्यमपुरुषस्य।
4. लिख्-धातोः मध्यमपुरुषस्य।
5. वद्-धातोः उत्तमपुरुषस्य।

14. मित्रयोः सम्भाषणं दशवाक्यैः लिखत-

अङ्काः-1x5=5

अथवा

15. अध्यापक- छात्रयोः सम्भाषणं दश-वाक्यैः लिखत।

खण्डः - ग

16. यथानिर्देशेन केचन पञ्चप्रश्नाः समाधेयाः-

अङ्काः-5x4=20

1. 'ग्रीष्मावकाशः' इत्यस्मिन् विषये दशवाक्यानि लिखत।

अथवा

'काशीयात्रा' इत्यस्मिन् विषये दशवाक्यानि लिखत।

2. अधोलिखितस्य पद्यस्य भावार्थं संस्कृतेन लिखत।

अनभ्यासे विषं विद्या अजीर्णे भोजनं विषम्।

विषं गोष्ठी दरिद्रस्य भोजनान्ते जलं विषम्॥

अथवा

विद्या मित्रं प्रवासेषु माता मित्रं गृहेषु च।

व्याधितस्यौषधं मित्रं धर्मः मित्रं मृतस्य च॥

3. अधोलिखितपद्यं पठित्वा पञ्चमीविभक्तेः पदानि लिखत-

ध्यायतो विषयान् पुंसः सङ्गस्तेषूपजायते ।

सङ्गात् सञ्जायते कामः कामात् क्रोधोऽभिजायते ।

क्रोधात् भवति सम्मोहः सम्मोहात् स्मृतिविभ्रमः ।

स्मृतिभ्रंशात् बुद्धिनाशः बुद्धिनाशात् प्रणश्यति॥

अथवा

अन्नात् भवन्ति भूतानि पर्जन्यात् अन्नसम्भवः।

यज्ञाद् भवति पर्जन्यः यज्ञः कर्म समुद्भवः॥

4. 'श्रु' धातोः लट्लकारस्य उचितेन रूपेण रिक्तस्थानानि पूरयत-

1. ते भाषणं.....।
2. तौ शब्दं .....।
3. वयं कथां.....।
4. युवां पाठं.....।
5. यूयं वाक्यं .....।

Filename: Shastri bridge 1st paper
Directory: C:\Users\msp\Documents
Template: C:\Users\msp\AppData\Roaming\Microsoft\Templates\Normal.dot
m
Title:
Subject:
Author: USER
Keywords:
Comments:
Creation Date: 3/13/2020 3:35:00 PM
Change Number: 71
Last Saved On: 11/26/2023 2:47:00 PM
Last Saved By: msp
Total Editing Time: 150 Minutes
Last Printed On: 11/26/2023 2:47:00 PM
As of Last Complete Printing
Number of Pages: 7
Number of Words: 1,354 (approx.)
Number of Characters: 7,718 (approx.)